

1. Kutokutiwa kabisa Iodine katika chumvi ililotengenezwa
2. Uwekaji wa chumvi ya mawe kwenye magunia na vipolo baada ya kutengenezwa
3. Kuachwa wazi kwenye maduka ya kuuzia chumvi ya madonge (mawe)

JINSI YA KUJIKINGA NA GOITA

Njia nzuri ya kujikinga na Goita ni kufanya yafuatayo:

1. Kutumia chumvi yenye Iodine, chumvi yenye Iodine huwa inaanidikwa IODINATED SALT
2. Kuitia chumvi yenye iodine mwisho kwenye chakula kinachopikwa
3. Kutumia vyakula vyenye iodine mara kwa mara kama vile kombe, chaza, pweza, duvi, tonge kwa tone na dagaa
4. Kupunguza matumizi ya vyakula vinavyoweza kupata Goita kama vile mhogo, kabage na viazi vitamu
5. Kutotumia chumvi ya madonge.

MATIBABU

Matibabu mazuri ya Goita ni upasuaji na kuutoa uvimbe. Wagojwa waliokuwa na Goita zinazozalisha sana T3 na T4 au kuzalisha kidogo T3 na T4 hupewa dawa mpaka pale hali ya T3 na T4 zitakaporudi kwenye hali ya kawaida ndipo hufanyiwa upasuaji

Mfano wa chumvi yenye Iodine

MATIBABU

Maradhi ya Goita huwapata Zaidi wanawake kutohuna na maubile yao ya uvyonzaji wa Iodine kwenye change zao. Goita inapompatia mwanaume inashauriwa itolewe haraka kwani inaweza kuwa ni CANCER

Aidha Goita inayokaa kwa muda mrefu kwa mwanammke inaweza kugeuka na kuwa CANCER

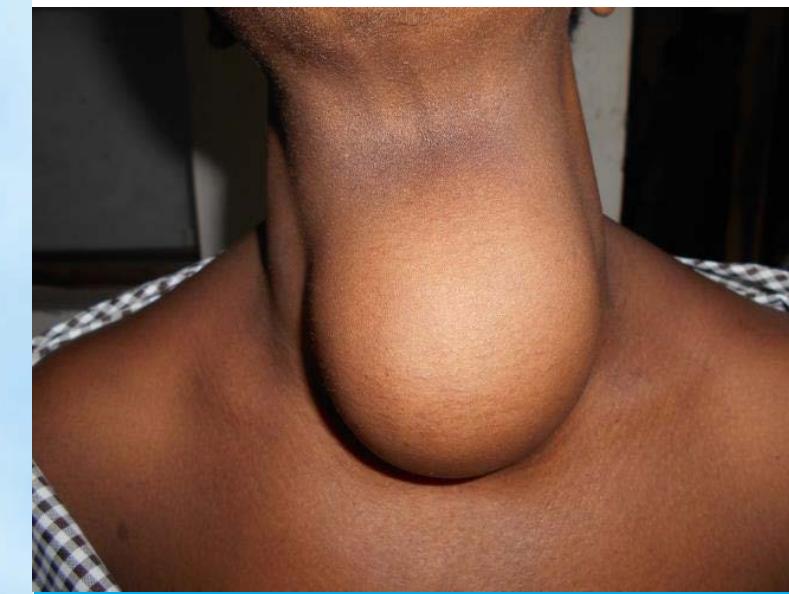
Inapendekezwa kubadilisha tabia ya milo yetu na kutumia chumvi inayofaa katika vyakula, kumuona Daktari pale tu unapoona mabadiliko ya kwenye shingo yako na kutochelewa kulitoa Goita mapema iwezekavyo

Zanzibar Outreach Program

Huleta Huduma Kwa Jamii

MARADHI YA GOITA

Imetolewa na:
Zanzibar Outreach Program (ZOP)
P.O. Box 4199
Zanzibar
Tel: 0773047979
Email: info@zopzanzibar.org

Ofisi zetu zipo:
Flat no 2, Ghorofa ya kwanza
Mothercare House
Vikoktoni
Zanzibar

UTANGULIZI

Maradhi ya Goita ni uvimbe unaojitokeza sehemu ya katikati ya shingo, uvimbe huu huwa hauna maumivu. Uvimbe huu hutokea kwenye kiungo chawmili kinachoitwa THYROID Gland. Kazi ya Thyroid gland ni kuzalisha homoni zinazoitwa T3 na T4. Kazi kubwa za T3 na T4 ni kuufanya mwili wa binaadamu kukua uzuri bila matatizo

AINA ZA GOITA

Mgonjwa mwenye Goita anaweza kuwa na hali tatu tafauti:

1. Goita inayozalisha kwa wingi (Hyperthyroidism) kwenye damu T3 na T4
2. Goita inayozalisha kawaida (normal) kwenye damu T3 na T4
3. Goita inayozalisha kidogo (Hypothyroidism) kwenye damu T3 na T4

KUJUA AINA YA GOITA

Njia inayoaminika ya kuja aina ya Goita mgojwa aliyonayo ni kwa kuufanya vipimo vya damu, ingawa dalili alizonazo mgonjwa zinaweza kumuwezesha Daktari ni aina gani ya Goita aliyonayo. Zifuatazo ni dalilianazoweza kupata mgojwa kutokana na Goita:

GOITA INAYOZALISHA SANA T3 NA T4 KWENYE DAMU (HYPERTHYROIDISM)

Mgonjwa mwenye Goita ya aina hii huwa na dalili kati ya hiziz zifutazo

1. Kukonda
2. Macho kotoka nje (exophthalmia)
3. Moyo kwenda mbio baadhi ya wakati
4. Kuwa na wasiwasi
5. Kuhisi joto kuliko kawaida
6. Kubwanwa na pumzi anapofanya shughuli za haraka na kukoroma usiku

GOITA INATOZALISHA KAWAIDA (EUTHYROIDISM) KWENYE DAMU T3 NA T4

Goita ya aina hii huwa mgojwa yupo katika hali yake ile ile aliokuwa nayo kabla ya kuanza uvimbe wa Goita, ingawa inaweza kupata dalili za kubwanwa na pumzi anapofanya shughuli za haraka na kukoroma usiku Goita lake linapokuwa kubwa

GOITA INATOZALISHA KIDOGO (HYPOTHYROIDISM) KWENYE DAMU T3 NA T4

Mgonjwa mwenye Goita ya aina hii huwa na dalili zifutazo:

1. Kunenepa
2. Kuwa mvivu
3. Kuhisi baridi kuliko kawaida
4. Kubadilika sauti
5. Kuvimba nyuma ya shingo

SABABU ZINAZOPELEKEA KUPATA UVIMBE WA GOITA

Uvimbe wa Goita unaozalisha kwenye damu kwa wingi T3 na T4 waujagundulika sababu zake, hivyo mgojwa huitaji matibabu tu bila ya kuhitaji mabadiliko ya chakula. Uvimbe wa Goita unanaozalisha kidogo au kawaida kwenye damu T3 na T4 husababishwa na vyakula vifuatavyo:

1. Kutumia chumvi ya mawe
2. Kutotumia vyakula vya pwani vya asili kama vile chaza, kombe, duvi na dakaa kama vile tongue kwa tongue na saadini
3. Baadhi ya vhakula kama vile kula mhogo na makabage kwa wingi imeonekana inaweza kuwa chanzo cha kupata Goita
4. Kutotumia inavyotakiwa chumvi unga iliyo na madini ya Iodine: chumvi ya unga ilio na madini ya Iodine huwa intaksiwa itiwe kwenye chakula pale unpoingiza chakula kwenye maji yaliochemka na sio mwanzo pale unapoteleka maji;; madini ya iodine hupotela chumvi inapotiwa mwanzo kwenye maji pale majl yanapotelekwa

CHUMVI YA MAWE

Inajulikanakuwa Serikaliinalazimishawatengenezaji chumvi za mawe kuweka Iodine kwenye chumvi za mawe wanazotengeneza, imeonekana kuwa chumvi hizi huwa hazina kabisa iodione au iodine kuwa chini ya kiwango anapoinunua mtumiaji kutokana na sababu zifuatazo: